

List

s informacijama

Za žrtve kaznenog djela

Koja prava imam kao žrtva počinjenog kaznenog djela?

Nitko nije pripremljen da postane žrtva kaznenog djela.

Bez obzira radi li se o džeparenju, teškim tjelesnim ozljedama, ili nekom drugoj vrsti kaznenog djela: osoba je kaznenim djelom možda povrijeđena ili zbunjena i često nakon toga ne zna što treba učiniti.

Ovaj list s informacijama trebao bi Vam dati prvi uvid u to gdje biste u takvim situacijama trebali naći pomoć i koja prava imate.

Tko mi može pomoći?

Savjete i pomoć daju ustanove za pomoć žrtvama. U savjetovalištima rade specijalno školovane osobe koje imaju puno iskustva s ljudima u Vašoj situaciji i koje Vas žele saslušati i pomoći Vam. Ovisno o potrebi one mogu isposlovati da Vam se pruže i ostale vrste pomoći kao npr. psihološka ili terapijska pomoć.

Pregled osoba kojima se možete obratiti za pomoć naći ćete na internetskoj stranici ***www.hilfe-info.de***

Naravno, također Vam može pomoći svaka policijska postaja.

Kako mogu prijaviti kazneno djelo i podnijeti kaznenu prijavu i što se tada događa?

Želite li prijaviti kazneno djelo, možete se obratiti svakoj policijskoj postaji. Kaznenu prijavu možete također podnijeti kod državnog odvjetništva. Kad podnesete kaznenu prijavu, više je ne možete samo tako povući jer tijela koja obavljaju istragu (policija i državno odvjetništvo) moraju u principu istražiti svako prijavljeno kazneno djelo.

Samo kod nekih djela manje težine (kao npr. uvreda ili nanošenje materijalne štete) žrtva može odlučiti hoće li se progoniti počinitelj kaznenog djela. Zbog toga se takva djela također nazivaju kaznenim djelima po prijavi: Kazneno gonjenje u pravilu se odvija samo po nalogu, dakle, samo kad Vi kao žrtva to izriješkom želite. Takav zahtjev morate podnijeti *u roku od tri mjeseca* od datuma kada ste saznali za kazneno djelo i počinitelja.

Što trebam učiniti ako njemački jezik ne razumijem dovoljno ili samo uz poteškoće?

To nije problem. Pomoći ćemo Vam ako želite podnijeti prijavu. Ako želite biti saslušan(a) kao svjedok ili svjedokinja, imate pravo dobiti tumača. Ako želite dobiti određene

informacije a ne razumijete dovoljno njemački jezik, možete zatražiti da Vam se pošalje priopćenje na jeziku koji razumijete.

Koje informacije mogu zahtijevati o kaznenom postupku?

Ako ste postali žrtva kaznenog djela, možete dobiti informacije o postupku i podatke iz. Najbolje je da odmah kažete u policijskoj postaji želite li i koje informacije želite. Možete dobiti sljedeće:

- Dobivate kratku pisanu potvrdu svoje kaznene prijave.
- Dobivate priopćenje kada državno odvjetništvo obustavi postupak, što znači da tužbu nije podnijelo sudu.
- Dobivate informaciju kad i gdje se održava sudska rasprava i za što se optužuje okrivljeni.
- Dobivate priopćenje o rezultatu sudskog postupka odnosno je li donesena oslobađajuća ili osuđujuća presuda, ili je postupak obustavljen.

- Dobivate informacije o tome je li okrivljena odnosno osuđena osoba u zatvoru. Takve informacije uključuju i to da Vas se obavijesti u slučaju da takva osoba dobije dopust iz zatvora ili pobjegne iz zatvora.
- Priopćava Vam se je li osuđenoj osobi zabranjeno da s Vama uspostavlja kontakt.

Osim toga u pojedinačnom slučaju možete zahtijevati da dobijete informacije ili kopije iz spisa. Nakon prometne nezgode to može primjerice biti skica nezgode koja Vam je potrebna da biste podnijeli zahtjev za naknadu štete ili novčanu naknadu za pretrpljenu fizičku ili psihičku bol. Ako nemate pravo na privatnu tužbu uz optužnicu (o privatnoj tužbi odmah dolje u nastavku na str. 7) morate obrazložiti zahtjev, odnosno izjaviti zašto su Vam potrebne informacije iz spisa. U pojedinačnom slučaju mogući su izuzeci.

Davanje Vašeg iskaza kao svjedokinje ili svjedoka

Kao žrtva kaznenog djela Vi ste svjedok ili svjedokinja i stoga vrlo važni za postupak. Najvažniji zadatak svjedoka odnosno svjedokinje je da svjedoči potpuno i istinito. Istražnim tijelima bit ćete od velike pomoći ako na ispitivanje ponesete dokumente kojima raspolazete (npr. liječničko uvjerenje ili fotografije). Svoj iskaz dajete u pravilu policiji. Davanje iskaza smijete odbiti, dakle, ne morate ništa reći, samo u izuzetnim slučajevima kada ste npr. u braku ili rodbinskom odnosu s okrivljenom osobom. U mnogim slučajevima morate kasnije dati još jedan iskaz pred sudom.

Prilikom saslušanja morate reći svoje ime i adresu. Izuzetak se može učiniti ako postoji posebna opasnost. Takav je slučaj primjerice ako Vam netko prijeti nasiljem jer želite dati iskaz. Tada ne morate dati informaciju o svojoj privatnoj adresi. Umjesto toga možete priopćiti neku drugu adresu putem koje Vas se može kontaktirati.

To može na primjer biti ustanova za pomoć žrtvama s kojom ste u kontaktu. Ako dajete iskaz na sudu gdje je nazočna okrivljena odnosno optužena osoba, od Vas se neće tražiti puna adresa, već samo mjesto stanovanja. Ako postoji upravo opisana opasnost, ne morate navoditi ni svoje prebivalište.

Davanje iskaza u ulozi svjedoka odnosno svjedokinje za Vas je sigurno iznimna situacija koja Vas može jako opterećivati. Stoga možete povesti sa sobom nekoga na saslušanje. To može

biti rođak ili rođakinja odnosno prijatelj ili prijateljica. Ta osoba smije prisustvovati saslušanju i biti isključena samo u izuzetnim slučajevima. Naravno, također možete doći u pratnji odvjetnice ili odvjetnika. U posebnim slučajevima može Vam tijekom saslušanja čak biti dodijeljen odvjetnik ili odvjetnica na trošak države. Ako smatrate da za saslušanje, svejedno radi li se o policijskom, državnoodvjetničkom ili sudskom saslušanju, trebate

takvog zastupnika, raspitajte se o tome što je prije moguće prije svog saslušanja kod osoba koja ga provodi!

Psihosocijalno praćenje procesa

Od 2017. diljem zemlje postoji mogućnost profesionalne pratnje i skrbi u određenim slučajevima tijekom cijelog kaznenog postupka (tzv. psihosocijalno praćenje procesa). Takvo pravo osobito imaju djeca i mladež koji su žrtve nasilja ili seksualnog delikta. Ali i odraslim žrtvama teškog nasilja ili seksualnog delikta može biti potrebna takva skrb i mogu ju dobiti.

Psihosocijalna procesna zaštita besplatna je za žrtvu ako to potvrdi sud. U svim ostali slučajevima psihosocijalnu procesnu zaštitu možete dobiti o vlastitom trošku. Ne ustručavajte se raspitati se o tome na policiji ili u ustanovi za pomoć žrtvama. Oni Vam mogu dati ostale informacije.

Na internetu isto tako možete pronaći puno informacija o psihosocijalnom praćenju procesa na → www.hilfe-info.de

Mogu li sudjelovati u kaznenom postupku kao sporedni tužitelj?

Ako ste postali žrtva određenog kaznenog djela, možete sudjelovati u postupku kao sporedni tužitelj ili tužiteljica. U takva djela spadaju npr. silovanje, seksualno zlostavljanje, pokušaj ubojstva ili djelo koje je dovelo do smrti nekog ili bližeg člana obitelji. U takvom slučaju imate posebna prava, npr. Vaša odvjetnica ili odvjetnik može umjesto Vas dobiti uvid u kaznene spise bez posebnog obrazloženja i podnijeti zahtjeve u bilo kojem trenutku tijekom postupka. Nadalje možete, za razliku od drugih svjedokinja i svjedoka, uvijek sudjelovati u sudskoj raspravi.

Tko plaća moju odvjetnicu ili odvjetnika?

Iskoristite li pravo na odvjetničku pomoć, mogu Vam nastati troškovi. Ako je optuženi osuđen,

on odnosno Vi morate preuzeti troškove odvjetnika. Naravno, nisu svi osuđeni također u stanju stvarno platiti te troškove. Stoga se može dogoditi da biste sami morali snositi troškove.

U iznimnim slučajevima možete zatražiti od suda da dobijete odvjetnicu ili odvjetnika na državni trošak. To je primjerice moguće u slučaju teških kaznenih djela nasilja ili seksualnih delikata ili kad zbog kaznenog djela smrtno strada blizak rođak, npr. djeca, roditelji ili bračni partner. U tom slučaju nije važno imate li imovinu ili ne.

U drugim slučajevima također možete zatražiti od suda financijsku pomoć za odvjetničko savjetovanje. To može biti slučaj kad imate premali dohodak a imate pravo na sudjelovanje u sudskom postupku kao sporedni tužitelj.

Nadoknada štete i novčana nadoknada za pretrpljenu fizičku ili psihičku bol

Jeste li zbog kaznenog djela pretrpjeli materijalnu štetu ili želite dobiti novčanu naknadu za pretrpljenu fizičku ili psihičku bol? Želite li taj zahtjev podnijeti odmah u kaznenom postupku? U pravilu je to moguće (tzv. adhezijski postupak). Za to, međutim, morate podnijeti konkretan zahtjev. Želite li podnijeti zahtjeve, priopćite to što prije, nabolje već kod prijave kaznenog djela.

Naravno, također možete slobodno odabrati hoćete li nadoknadu štete ili novčanu naknadu za pretrpljenu fizičku ili psihičku bol zatražiti u nekom drugom postupku, što znači ne na kaznenom, već građanskom sudu.

U oba slučaja možete, ako imate premali dohodak, podnijeti sudu zahtjev za financijsku pomoć potrebnu za odvjetničko savjetovanje.

Koja još prava imam?

Jeste li zbog djela nasilja pretrpjeli zdravstvene ozljede? U tom slučaju možete temeljem Zakona o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela dobiti državnu novčanu pomoć kad se primjerice radi o liječničkom ili psihoterapijskom liječenju, nabavci pomoćnih sredstava (npr. pomagala za hodanje, invalidska kolica) ili mirovinskim olakšicama (npr. kao kompenzacije gubitka dohotka). Prilikom podnošenja zahtjeva možete se o tome raspitati na policiji. Ona će Vas povezati s nadležnim organima.

Ako imate akutnu potrebu za dobivanje brze i jednostavne psihoterapijske pomoći, javite se u traumatološku ambulantu bez prethodnog podnošenja zahtjeva.

Ako ste žrtva terorističkih ili ekstremističkih kaznenih djela, financijsku pomoć možete zatražiti u Saveznom uredu za pravosuđe. Tamo ćete saznati sve o preduvjetima i postupku: www.bundesjustizamt.de (tražena riječ: Službe za građane ->Socijalna pomoć).

Kao žrtvi kućnog nasilja možda su Vam na raspolaganju ostala prava sukladno Zakonu o zaštiti od nasilja. Možete primjerice podnijeti zahtjev na Općinskom sudu (Obiteljski odjel) da počinitelju kaznenog djela zabrani kontakt s Vama. Sud Vam u određenim okolnostima može dopustiti da stan koji ste dotad koristili zajedno s počiniteljem kaznenog djela, nadalje koristite sami. Potrebne zahtjeve možete podnijeti općinskom sudu u pisanom obliku ili ih izjaviti tamo na licu mjesta. Ne mora Vas zastupati odvjetnik ili odvjetnica.

Mogu postojati i prava temeljem zakonskog osiguranja od nezgode. To može biti slučaj ako ste se primjerice bavili svojom profesionalnom djelatnošću, putovali sa školskim razredom ili skupinom sveučilišnih studenata, ili ste željeli pomoći drugim osobama u nezgodama ili hitnim slučajevima i pritom ste se ozlijedili. Pregled nositelja

osiguranja za slučajeve nesreće i strukovnih udruga naći ćete na internetskoj stranici Njemačkog zakonskog osiguranja od nezgode na → www.dguv.de (→ Osiguranje → Nadležnost).

Što je kompenzacija počinitelj-žrtva?

Kompenzacija počinitelj-žrtva treba prije svega pomoći žrtvi kaznenog djela da svlada pretrpljenu nepravdu. Detaljnije nego u normalnom kaznenom postupku počinitelj kaznenog djela mora se u osobnom razgovoru potpuno konkretno i izravno izjasniti kakve je štete i ozljede prouzročio žrtvi svojim djelom. To se može odnositi na materijalnu štetu koju je žrtva pretrpjela zbog kaznenog djela, ili na duševne povrede, osobna oboljenja ili strahove izazvane kaznenim djelom. Razgovor se obično odvija uz sudjelovanje educiranog posrednika, po želji i bez osobnog susreta i samo preko posrednika.

Međutim, kompenzacija počinitelj-žrtva nikad se ne provodi protiv volje žrtve odnosno provodi se samo onda kad počinitelj kaznenog djela ozbiljno želi preuzeti odgovornost za počinjeno kazneno djelo. U određenim slučajevima kompenzacija počinitelj-žrtva može poslužiti samo određenom samostalnom svladavanju konflikta žrtve i uspostavljanju pravnog mira. Stoga ovaj postupak često pokreće državno odvjetništvo ili policija. Ipak, on ne spada u stvarni kazneni postupak i provodi se izvan njega. Za to postoje posebna mjesta i ustanove koji angažiraju školovane zastupnike.

Ostale informacije o kompenzaciji počinitelj-žrtva kao i o ustanovama koje ju provode u Vašoj blizini, naći ćete na internetu → www.toa-servicebuero.de/konfliktschlichter ili također → www.bag-toa.de

Brošure i ostale poveznice

Informacije o zaštiti žrtava naći ćete na internetskoj stranici www.hilfe-info.de

Ostale korisne informacije naći ćete između ostalog u sljedećim brošurama:

- Početnica za žrtve
- Imam prava
- Više zaštite u slučaju kućnog nasilja
- ***Pomoć pri savjetovanju ili troškovima postupka*** sve na int. stranici www.bmj.de/Publikationen
- Pomoć žrtvama nasilja na www.bmas.de/opferentschaedigung

Impresum

Ovu publikaciju izdaje Savezno ministarstvo pravde u okviru rada na odnosima s javnošću. Dostupna je besplatno i nije namijenjena prodaji.

Izdavač:

Savezno ministarstvo pravosuđa

Odjel za odnose s javnošću i građanski dijalog

11015 Berlin

www.bmj.de

Obrada:

neues handeln AG

Tisak:

MKL Druck GmbH & Co. KG Ostbevern

Rev.:

siječanj 2022.

Naručivanje publikacija:

www.bmj.de

Publikationsversand der Bundesregierung:

Postfach 481009

18132 Rostock

Telefon: (030) 18 272 272 1

Faks: (030) 18 10 272 272 1